

༩ **གི་ཁྱི་ནད་(Tuberculosis (TB)) གྲུ་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཟེར་མིང་བཏགས་ཡོད་མི་འདི་**
ནད་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་བད་ཀན་གྱི་ནད་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
དྲུང་ཆོ་འཇིགས་མེད་སེའུ། ལྷན་ཅེ་རྫོང་ཁག་སྤྱན་ཁང་།

བཅུད་དོན།

༩ བད་ཀན་གྱི་ནད་ཟེར་མི་འདི་ སྤྱིར་བཏང་ ནད་ཀྱི་རྒྱུ་རྩུ་ ནད་སེམས་ཀྱི་དུག་གསུམ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
 ལུག་དང་ ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་ གསང་བའི་འདྲེ་གདོན་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ནད་རིགས་
 བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ ཉེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ དུག་གསུམ་གྱི་ནད་གསེས་ འབྱུང་བ་ས་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཅན་ བསིལ་བ་
 དང་མྱི་བ་ འཇམ་པ་ རྩལ་བ་ སྤུམ་པ་ བརྟན་པ་ འབྱུང་བཀ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བདུན་དང་ལྷན་པ་ གནས་
 ལུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་གནས་པ་ ནད་དོན་སྤྱོད་པོ་བར་གནས་པ་ གང་བའི་ནད་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཅིག་ཡིན་པ་ ན་བ་ཅིན་
 ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་མྱིང་བཏགས་ནི་ མིག་སྤྱོད་དང་མཚུ་སོ་རྩིལ་རྒྱ་བོ་ཐལ་ནི་ བཞེས་སྤོའི་བྲོ་མི་ཆོར་ནི་ ལུད་པ་
 མངས་སྤེ་འཐོན་ནི་ སྤྱིད་ཐག་སྤྱུར་ནི་ ཟས་ཟ་ཆར་ཕ་ཅིག་ན་ནི་ ཟས་བཟུ་མི་རྒྱལ་མི་ལ་སོགས་པའི་ནད་རྟགས་ཐོག་ན་མི་
 ལུ་བད་ཀན་ཟེར་སྤྱབ་ཡིན་པ་ ལྷན་འདུས་ག་ར་བསྐྱེམས་སྤེ་དབྱེ་བ་༤༩ དེ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱོ་གཙུང་གི་ནད་ (Tuberculosis(TB)) གྲུ་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཟེར་མི་འདི་ གཙོ་བོར་ལུས་རྒྱུངས་ཞན་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོབས་
 ཤོར་ རྒྱུངས་ཁག་ཞན་པས་སྤྱོ་བ་སྐྱེམས་པ་ཡང་ན་ རྒྱ་སེར་དང་ཁག་དན་རྒྱས་ཏེ་ སྤྱོ་བར་རྒྱ་བསགས་ནི་ དེ་ལས་ནད་འབྱུང་
 སྤོ་མོ་རྒྱ་གིས་སྤྱོ་བར་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་ཏེ་ སྤྱོ་བ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་གཏན་གྱི་ལུ་ དཔུགས་གཏོང་ལེན་འབད་ནི་ལུ་ལུ་ཁག་བཏང་མ་
 ཚད་ གཞོན་ཉེན་དེ་ལུ་བརྟེན་ ཟ་ཁམས་བཀག་ནི་དེ་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚད་མར་ཕབ་འགྱུ་ནི་ སྤྱོ་ལུགས་སྤེ་འཐོན་པའི་
 སྐབས་ སྤྱོ་ཆོལ་ནད་ཁག་འབྱུང་ནི་ གཟུགས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་འགྱུ་ནི་ བྱང་ཁོག་ན་ནི་ ལུ་བ་མོ་རྩལ་ནག་འཐོན་ནི་ལ་
 སོགས་པའི་ནད་རྟགས་ཐོག་ན་མི་ལུ་སྤྱོ་གཙུང་གི་ནད་ཟེར་སྤྱབ་ཡིན།

དོ་སྤྱོད།

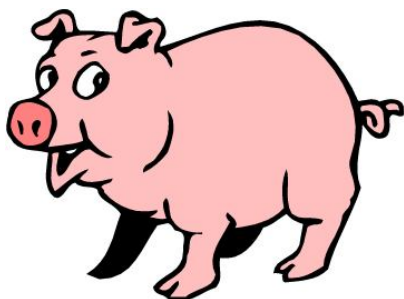
༩ གཙོང་ནད་ཟེར་མི་འདི་ ནད་འདི་རང་གི་གཟུགས་ཁར་རྒྱུ་ཞེན་མ་ལས་ ནད་འོ་རྩིང་མ་ཐལ་ཏེ་ ལུན་རིང་མོ་འགྱུ་མིའི་
 ནད་ཅིག་ལུ་གཙོང་ནད་ཟེར་སྤྱབ་ཡིན་མས། རང་གི་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ ནད་དོན་སྤྱོད་ག་ར་ལུ་ ནད་ཕོག་སྤེ་རྩིང་མ་ཐལ་བ་
 ཅིན་ དེ་ལུ་ དཔེར་ན་ཀླད་སྤྱིར་གཞོན་པ་ཕོག་པའི་སྐབས་ ཀླད་སྤྱིའི་གཙོང་ནད་དང་། རུའོ་ལུ་གཞོན་པ་ཕོག་པའི་སྐབས་རུས་
 པའི་གཙོང་ནད་ཟེར་ཁག་མ་འདྲམ་ལེ་ཤུ་ཡོད་པའི་ནད་ལས་ སྤྱོ་བ་ལུ་གཞོན་པ་ལུགས་ཕོག་སྤེ་ལུན་རིང་མོ་འགྱུ་བའི་ནད་ལུ་
 སྤྱོ་གཙུང་གི་ནད་ཟེར་སྤྱབ་ཡིན། ཡིན་རུང་ དུས་རྒྱུ་མ་ ནད་པའི་སྤྱན་གྱི་ཞབས་ཏྲོག་འདི་ ཡར་རྒྱས་མ་འགྱུ་བ་སྤྱོད་པའི་
 སྐབས་ གི་ཁྱི་ཟེར་བའི་ནད་ (Tuberculosis(TB)) གྲུ་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཟེར་མི་འདི་ རྫོང་ཁའི་ནད་རྒྱུ་རྒྱུར་འབད་བའི་སྐབས་ རིག་པའི་
 གནས་དང་འཆད་རྩིད་རྩིས་གསུམ་ལུ་མཁས་པ་ཡོད་དེ་ར་འབད་རུང་ ནད་པའི་སྤྱན་བཙོས་ལུ་བྱུད་རིག་ཅིག་མ་ལྷན་ནི་དེ་གིས་
 མིང་བད་ཀན་ནད་ཟེར་ གནམ་ལོ་༡༩༥༠ འི་ལོ་གངས་ལས་ར་དེ་སྤེ་དར་བྱབ་སོང་སྤེ་ བར་ན་ལས་བསྐྱུར་བཙོས་འབད་ནིའི་
 ཐབས་ལམ་ག་དེ་ཅི་སྤྱིག་སྤེ་ར་འབད་རུང་ སྤྱིར་བཙོས་འབད་མ་རྒྱུགས་པར་ ད་ལྟོ་ནད་མ་ལང་ དེ་སྤེ་ར་ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་
 ཡིན།

དེའབདམ་ལས་བརྟེན་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་བབུམ་ཅིག་ལུ་སྟོན་པ་ད་ གློ་གཙང་གི་ནད་ཀྱི་བྱེད་འདྲི་ བད་ཀན་ནད་ཟེར་བཞག་པ་
 ཅིན་ དཔེར་ན་ བད་ཀན་ནད་རྒྱུ་ལ་ ཡང་ན་ བད་ཁྲག་དང་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གིས་ན་བཞི་སྐབས་ ང་
 བཅས་ཀྱིས་ནད་པ་ལུ་ རྩོད་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཀྱིས་ན་ལུག་ཟེར་སྐབ་པ་ཅིན་ ཁོང་གི་སེམས་ཁ་ལུ་ ཐ་སྐྱུག་སི་སི་གི་ནད་ཀྱི་བྱེད་
 མནོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ མི་སྡེའི་ནང་གོ་བ་བན་ལོག་སྟེ་འབྱོ་ནི་དང་ དོན་དག་མེད་པར་མི་ཚུ་ལུ་སེམས་ཀྱི་ནམ་རྟོག་བཙུགས་ནིའི་
 ཉེན་ཁ་སློམ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ང་བཅས་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ར་འབད་རུང་ གློ་གཙང་ནད་ཀྱི་བྱེད་སྐྱོར་ལས་གོ་བ་བན་སྟོན་རེ་འབད་
 དགོ་རུང་ མིང་གཏན་འཁེལ་ཅིག་མེད་ནི་དེ་གིས་ མཁྱུ་འཐོམ་སི་སི་ཅིག་ཡིན་མས་ཟེར་བྱ་ནི་ཡིན། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་
 ད་རེས་ ང་གིས་རྒྱ་ལས་མར་ ཀྱི་བྱེད་ནད་ (Tuberculosis (TB) གི་མིང་ གློ་གཙང་གི་ནད་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་དང་ བད་
 ཀན་ཟེར་བཞི་ནད་འདྲི་ སྤྱིར་བཏང་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཡིན་པའི་སྐོར་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་བྱ་ནི་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བད་ཀན་ནད་འབྱུང་རྒྱུ།

ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཉེ་མ་སྤྱི་པོའི་རྒྱལ་པོ་ རྒྱལ་བའི་མིང་ཅན་ཟེར་མིའི་བཙུན་མོ་འདྲི་ ཁོ་རའི་སྒོན་པོ་རྟ་མགོ་ཅན་
 དང་ལུས་འབྲེལ་འབད་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་གིས་གསན་ཏེ་ ཁོང་གཉིས་ཆར་ཐག་པ་གིས་བསྐྱམས་ཏེ་ མཚོ་ནང་བཀོ་བཞི་སྐབས་
 ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ རྒྱལ་བའི་རྩོད་བད་ཀན་ཟེར་བའི་ནད་ཐོབ་བཙུག་ཟེར་སྟོན་ལམ་ལོག་པ་བཏབ་པ་ལས་ རྒྱལ་པོ་བད་ཀན་ནད་
 ཀྱིས་ཟུན་ཏེ་ ན་ཟུག་གིས་དྲེགས་མ་ཚུགས་པར་ ཆབ་གསང་ཡང་དོར་མ་ནང་ཤོར་ ཁོ་ར་ཡང་གཞན་མེད་ས་མེད་དགོངས་མ་
 ཁྲེལ་ཏེ་ ཆབ་གསང་གཞན་མ་ཁར་གཏོར་བཏང་མ་ད་ བྱ་བྱུང་གི་སྐྱུ་གསེབ་ནང་འཛུལ་ བྱ་བྱུང་མི་ཡུལ་ལུ་བབས་པའི་སྐབས་
 མི་ཚུ་ མནོ་བསམ་ག་ནི་ཡང་བཏང་མ་ཤེས་པར་ གཏི་མུག་གི་དབང་ལུ་ཐལ་ཏེ་བྱ་བྱུང་བསད་དེ་ཟ་ལུག། བྱ་བྱུང་གི་ཤ་ཟ་ཚད་
 ཅིག་པ་ག་ར་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཐོབ་ལུག དེ་ལས་བརྟེན་ བད་ཀན་ནད་འདྲི་ ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནང་ལས་ གཏི་མུག་ལས་
 བརྟེན་བྱུང་བའི་ནད་ཡིན་མ་སྟེ་གསུངས་ཏེ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བད་ཀན་ནད་ཀྱི་རྒྱ།

ཟིང་རྒྱ་ཉེ་རྒྱ་ཟེར་གཉིས་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ སྤྱིར་བཏང་སྤང་དོར་གྱི་འཇུག་ལྷོག་ལུ་
 མོངས་པའི་གཏི་མུག་སེམས་ལུ་གནས་པ་དང་ སྐྱུམ་བསེལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་བདུན་ལཱ་འདྲི་ རྒྱུ་པར་མ་ཁྱུར་པའི་སྐབས་ནད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ རྒྱུ་པར་ཁྱུར་
 པའི་སྐབས་ནད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན།

ནད་ཀྱི་སློང་ཆུམ།

དཔེར་ན་ གནམ་དགུན་ཆར་རྒྱུ་ཀོན་པའི་དུས་ལུ་ སྤང་དང་ནགས་ཚལ་ ཤིང་དང་མེ་ཏྲག་ཚུ་ མིག་ཁར་མཛེས་པའི་ དགའ་

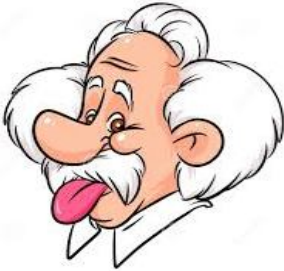
བའི་སྤྱི་ཚལ་ཅིག་ཡིན་རུང་ རྩོད་གཤེར་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ག་
ར་སྐམ་གྲོག་གྲོ་ཐལ་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་ གནམ་བྱར་གྱི་རྩོད་གཤེར་
གྱི་དུས་ཤིང་འོང་བའི་སྐབས་ རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྷུ་ལྷུ་སྟེ་
རྒྱགས་དོ་བཟུམ་ གནམ་བྱར་རྩོད་གཤེར་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁ་
ཟས་རོ་ཁ་བ་དང་ མངར་བའི་རིགས་ ལུས་པ་ལྷི་བ་བསིལ་བ་
རྒྱལ་བ་ འཇམ་པའི་རིགས་ཚུ་བསྟེན་ཐགས་པ་དང་ ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པའི་རྩིས་སུ་ སྤྱོད་ལམ་

དལ་བར་སྤོད་ནི་ ཉིན་མར་གཉིད་ལོག་ནི་ རྫོན་སར་ཉལ་ནི་དང་གཟུགས་ཀྱང་བཅུག་ནི་ཚུ་གིས་ བད་ཀན་གྱི་རྒྱ་ལུ་ཕོག་སྟེ་
ནད་སློང་ནི་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན།

ན་བའི་སྐབས་མངོན་ཏྲགས།

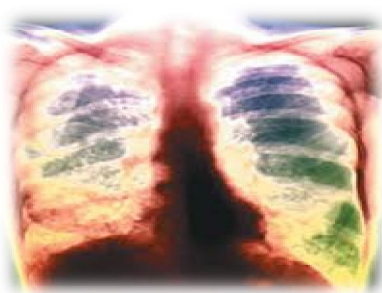
རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱན་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ལུ་བརྟེན་ བད་ཀན་ནད་འདི་རང་གི་གཟུགས་ཁར་ལྷང་བའི་སྐབས་ མངོན་ཏྲགས་ལེ་ཤུ་ཡོད་པའི་
ནང་ལས་བཅུད་བསྟུ་བ་ཅིན་ དང་པ་ར་བད་ཀན་ས་རྒྱའི་རང་བཞིན་འབད་ནི་དེ་གིས་ གཟུགས་སྤྱིད་

བཏགས་ནི་ སྤྱིད་ཐག་སྤྱར་ནི་ མིག་སྤྱིན་དང་མཚུ་ སོ་རྩིལ་ཚུ་སྤྱོ་བ་ཐལ་ནི་ བཞེས་སློའི་
ཐོ་མ་མི་ཚོར་ནི་ ལུད་པ་མངམ་སྟེ་འཐོན་ནི་ ཟས་ཟ་ཚར་མ་ཅིག་ན་ནི་ ཟས་བཟུ་མི་རྒྱགས་ནི་ཚུ་
ཡིན་མས།

སྤྱིར་བཏང་སློ་གཙོང་གི་ནད་ཟེར་མི་འདི།

སློ་བའི་ནད་སློར་ དོན་སློད་གསེ་བའི་མན་ངག་རྒྱུད་ལེའུ་ལུ་ལས་ དབྱེ་བ་ཐང་པོ་
སྤྱོ་བ་ཚ་བ་དང་། རྒྱ་ཤོར་ཐེས་པོ་སློ་གཙོང་སློ་རྒྱས་དང་། ལྷང་ཚང་ཅན་དང་
ནམ་པ་བརྒྱུད་དུ་བཤད་། ཟེར་གསུངས་ཡོད་པའི་ནད་ལས་ དེང་སང་གི་བིའི་ནད་
འདི་ སློ་ནད་བད་ཀན་ལས་ཁྱར་པ་རྒྱ་ཤོར་དང་ཐག་ལས་ཁྱར་པ་སློ་གཙོང་ནད་ལུ་
རྒྱུད་པ་མས་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན། འབྲེལ་ཚུངས་ཀྱི་ནད་ཏྲགས་ཚུ་ དབྱེ་བ་གཞན་མི་ཚུ་
ལུ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ནད་འདི་གཉིས་ལུ་ གི་བིའི་ནད་ཏྲགས་ཚུ་ མང་ཆེ་མ་སྟེ་

ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཡིན། རོན་ཇོ་མ་གྱི་བི་(Tuberculosis (TB) ཟེར་མིའི་ནད་འདི་ བད་ཀན་ནད་མིན་པར་ གློ་བའི་ནད་ བད་ལྷུང་དང་ཁྲག་གྲུར་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ཅིག་ཡིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

ནད་པའི་སྤྲན་བཅས་ལས་གློ་གཙང་ནད་(Tuberculosis (TB) གྱི་མངོན་ཏྲགས། རྒྱུ་ནད་བད་ལྷུང་ཚུ་ཤོར་དང་ཁྲག་ གྲུར་གློ་གཙང་། གྲུང་གོའི་གསོ་རིག་ཀྱན་འདུས་ལས། ནད་ཀྱི་སློང་རྒྱུ།

དུ་པ་ནད་སྤོང་དགས་པ་ དག་ཤུལ་གྱི་ལཱ་མང་བ་ ཆམ་པས་འགྲམས་པ་ གློ་གཙང་གི་ནད་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཚ་སྐྱུར་གྱི་ཟས་སྒོམ་བསྟེན་དགས་ པ་ཚུ་ལས་བརྟེན་གློ་གཙང་གི་ནད་འཕྱོར་ཡིན།

མངོན་ཏྲགས།

གཟུགས་ཀྱི་སྤོང་བརྒྱུངས་ཏེ་བྱང་ཁོག་ན་ནི་དང་ ཟ་ཁམ་བཀག་ནི་ གློ་འབར་ནི་ དབུགས་ཁྱེན་ལུ་འདེགས་ནི་ ལུས་ཀྱི་ཤ་སྐམ་ནི་ ལུད་པ་ཤ་སྐྱོ་བཟུམ་འཕྱོར་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཤེད་རྒྱུ་ནི་ ཟས་སྤྲན་གྱིས་ཕན་བསྐྱེད་རྒྱུ་ནི་ རྟན་འཛེར་ནི་

ལུད་པར་ཁྲག་དཔྱད་ནི་ བྱེ་མཚུངས་མཁུར་ཚོས་སྐྱུག་པོ་འམ་བཞིན་རས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་ནི་ དབུགས་བྱུང་ཀྱུ་འགྱོ་ནི་ ཉི་མར་བདེ་ནི་དང་བྱུང་མོར་ན་ནི་ཚུ་ཡིན།

སྐྱུ་རེངས་གསར་པ་ལས།

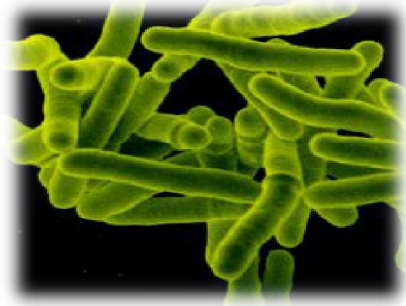
སྤྱིད་ལུག་ནི། ཟས་ཀྱི་དང་ག་མེད་པ་འགྱོ་ནི། ཤ་སྐམས་ཏེ་ལྷིད་ཚད་ མར་ཕབ་འགྱོ་ནི། ལུབ་མོར་རྩལ་ནག་འཕྱོར་ནི། གདོང་གི་མདངས་ ཉམས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྤོང་པས་ཤུགས་ཉམས་ནི། དབུགས་སྤྲ་བྱུང་ནི། གློ་ལུ་ནི་ཚུ་ཡིན་མས།

ཕྱི་པའི་སྨྲན་བཅས་ལས་ གློ་གཙང་ནད་ཀྱི་སྐོར།

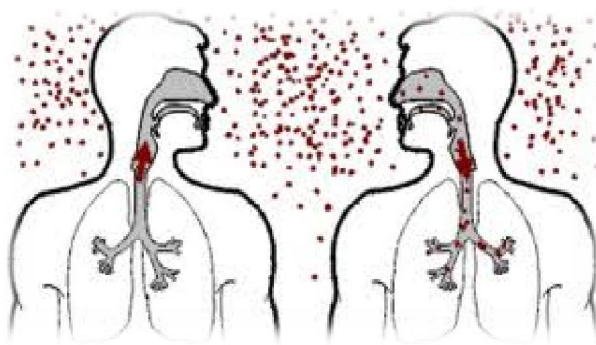
རྒྱ་རྒྱུ།

གློ་གཙང་གི་ནད་འདི་ སྤུལ་བ་*Mycobacterium tuberculosis* ཟེར་མི་འདི་ནད་འབྱུང་ལུ་བརྟེན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་འབྱུང་བའི་ནད་ཅིག་ ཡིན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཤུགས་ཞན་ཁོག་དང་ རྒྱ་ཡོད་པའི་ས་ ཁོངས་ནང་སྡོད་པ་ཅིན་ རྒྱ་ཐོབ་ནི་ཉེན་ཁ་མངམ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་མས།

དབྱེ་བ།

གློ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་(Pulmonary)དང་ གློ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ (extra pulmonary) རྒྱ་ཟེར་གཉིས་ཡོད་ པའི་ནད་ལས་ གློ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ནད་འདི་ལུ་ གློ་གཙང་གི་ནད་ཟེར་ནད་འདི་ གློ་འབར་བའི་སྐབས་ དང་ཨ་ཚིཊུ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ རྒྱ་འབྱུང་ཚུ་རྒྱང་མ་ནང་ སྟེལ་ཕུ་ལས་ རྒྱ་འདི་གཞན་ལུ་འབྱུ་ནི་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་སྟེ་ ཡོད་པ་ལས་ ཚ་གྲང་ཆེ་བའི་འབྱུ་ནད་ཅིག་ཡིན་མས། གློ་ བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ནད་འདི་ གཞན་གྱི་དབང་པོ་ དཔེར་ན་ རུའོ་དང་ཚིགས་འོ་ གླ་དཔ་ མཁལ་རྟོག་ ཁོག་པ་ཚུ་ལུ་ རུས་གཙང་ གླ་གཙང་ མཁལ་གཙང་ཟེར་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་འབྱུ་ནི་ཉེན་ཁ་རྒྱང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་མས།

མངོན་སྲོལ།

Coughing that lasts longer than 2 weeks with green, yellow, or bloody sputum བདུན་ཕྱག་ལྷག་ཅུ་ཙམ་ལུ་གློ་འཁོག་སྟེ་ གློ་ཚིལ་སེར་པོ་དང་ལྷང་ཁ་ ཡང་ན་ཁྲག་སྟེ་བསྐྱེས་ཏེ་འཐོན་ནི།

Weight loss རྩིད་ཚད་མར་ཕབ་འགྱུ་ནི།

Fatigue ལུ་སྤྱལ་ནི།

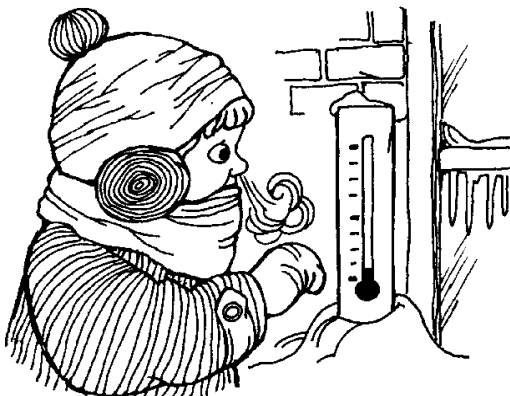
Fever རྩུང་བྱུགས་བརྒྱབ་ནི།

Night sweats ལུབ་མོ་རྩུལ་ནག་འཛོན་ནི།

Chills རྩུང་ནི།

Chest pain རྩུང་ཁོག་ན་ནི།

སྒོ་བའི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་ནང་ཡོད་པའི་ནད་སྒོ་ནད་བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་རྒྱ་ཤོར་དང་ཁག་ལས་གྱུར་པ་སྒོ་གཅོང་ནད་ཀྱི་རྟགས་དང་ བྱི་པའི་ནད་ཀྱི་བི་གཉིས་ཀྱི་ན་ལུགས་གཉིས་ མང་ཤོས་ཅིག་ཆ་འདྲམ་སྒྲེ་ཡོད་པ་དང་ བད་ཀན་རྒྱུད་པའི་ན་ལུགས་འདི་ ནད་འདི་གཉིས་ལས་རྟགས་སོ་སོ་སྒྲེ་ར་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ སྒོ་གཅོང་ནད་ཀྱི་བི་ལུ་ མིང་བད་ཀན་ཟེར་བཟགས་མི་འདི་ སྒོ་གཅོང་ཀྱི་བི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ངོ་བོ་ ན་ལུགས་དང་བཅས་ཐབས་ག་དང་ཡང་མ་འཁྲུག་བའི་མིང་དེ་སྒྲེ་བཞག་ནི་དེ་གིས་ ནད་པའི་སྒྲན་བཅས་ལས་ལུགས་ལས་ ཀྱི་བི་ནད་ཀྱི་མིང་བད་ཀན་ཟེར་བཞག་མི་འདི་འགལ་བ་ཡིན་མས་ཟེར་བྱ་ནི་ཡིན།

མཚུག་བསྟུ།

དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ སྒྱིར་བཏང་བཅས་ནད་སྒྲན་ལས་ཁྲུངས་ནད་ལུ་འབད་མི་དང་ ནད་དེ་རྒྱ་གིས་ན་བའི་ནད་པ་རྒྱ་ལུ་ གོ་བ་བད་ལོག་མི་འགྱུ་ནི་དང་ མགོ་འཐོམ་སི་སི་མི་འགྱུ་ནི་དོན་ལུ་ ནད་ཀྱི་མིང་སོ་སོ་སྒྲེ་སྒྱུར་བཅས་འབད་རྒྱགས་པའི་རེ་བ་ དང་ ང་བཅས་ནད་སྒྲན་ལས་ཁྲུངས་དང་ནད་པའི་གསོ་རིག་སྒྲེ་ལ་ཁང་ ནད་སྒྲན་ལྟེ་བ་དང་རྒྱུད་ཁག་དང་རྒྱུད་ཁག་གནས་ཚད་ ལུ་ཕྱག་ལུ་གནང་མི་རྒྱ་ཡིན་རུང་ གོང་ལུ་བཀོད་པའི་བའི་སྒྱུབ་བྱེད་ལུ་ དོན་འཛིན་རེ་སྒྲེ་མ་སྒྲོད་པར་ རང་རང་སོ་སོ་གིས་ཞིབ་ འཛོལ་རེ་འབད་དེ་ ནད་དེ་རྒྱ་གི་མིང་གཏན་འཁེལ་བཟོ་གེ་ཟེར་བྱ་ནི་ཡིན་ལགས།

རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིག་ཆ།

1. ཐུབ་བསྟན་ཆེ་འོ་། ༢༠༠༠ ་ གྲུང་གོ་འི་གསོ་རིག་ཀྱན་བསྟུས། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། སྤང་ཆ། བོད་སྒྲིངས་མི་དམངས་པར་སྒྱུན་ཁང། བོད་གཞུང།
2. བཟ་གིས། ༡༩༩༤ ་ གསོ་རིང་སྤྱི་བསྟུས་སྒྱུ་རེངས་གསར་པ། སྒྲན་ཅིས་ཁང་དཔེ་སྒྱུན་ཁང། བོད་གཞུང།
3. ནད་སྒྲན་ཞབས་རྟག་ལས་ཁྲུངས་། ༢༠༡༠ ་ འབྲུག་རང་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་ཀྱི་དབྱེ་རྟགས་སྤང་གསལ་སྒྲོན་མེ། ཐོན་རིམ་༤༥། ནད་སྒྲན་ལས་ཁྲུངས། ཐིམ་ཕུག།
4. རྒྱུང་འཛོལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བཟང་། ༢༠༠༤ ་ གཏམ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་གསུམ་འབྱུང་རྒྱུ། སྒྲན་སྒྲིངས་གསོ་ རིག་དུས་དེབ། ནད་པའི་གསོ་རིག་འཛིན་སྒྲིང་སྒྲེ་བ། གསོ་བའི་སྒྲན་ཁག་ ཐིམ་ཕུག།

- ༥ ཁྲི་རྩ་ཆེ་རིང་ནམ་ཁྲུལ། ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་། སྤྱི་ཁྱེད་མི་རིག་དཔེ་སྐྱོན་ལང་།
བོད་གཞུང་།
- ༦ Wikipedia, the free encyclopedia སྤྱི་གཙོ་བོ་ནད། retrieved 29/12/2013 from
[wikipedia.org/wiki/ སྤྱི་གཙོ་བོ་ནད།](http://wikipedia.org/wiki/སྤྱི་གཙོ་བོ་ནད།)
- ༧ ལྷ་མོ་འཁོར་བོད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་། ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་། retrieved 26/12/2013 from
http://www.tibetanms.cn/shshly/bkzhsh/jyx/2012-09-27/11778_2.html
- ༨ South African Tuberculosis Vaccine Initiative. (2003). *What is Tuberculosis*, retrieved
10/12/2013 from
<http://www.satvi.uct.ac.za/20101116157/What-is-tuberculosis.html>
- ༩ མཚོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ནད། ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ནད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་།
retrieved 28/12/2013 from <http://tibetan.qh.gov.cn/system/2013/03/15/010035257.shtml>
- ༡༠ བཙན་པོ་མགར་ཀྱི་ལུང་། ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ལུང་། retrieved 21/12/2013 from
<http://www.tbmgar.com/zwndbw.asp?id=1183>